

Jak pracovat s nenávisnými projevy v oddíle

„Máme toho dost!“ skandují hlasitě a pískají. (...) „Táhněte do práce!“ reaguje na to dav skandováním. (...) „Tady proti Romům nikdo nic nemá, jsou to Češi jako my. Jen jsme naštvaní, že nepracují a dělají bordel,“ oponuje jeden z demonstrantů.

— Ve Varnsdorfu zasahovali těžkooděnci s obušky LN, 9. 9. 2011

Jak se má vedoucí zachovat, pokud se u dětí v oddíle setká s nenávisnými projevy přenášenými na celou skupinu (například na skupinu Romů, Vietnamců, Ukrajinců nebo mentálně postižených)?

Václav Zeman - Šík (28 let)

Je členem odboru Skauting pro všechny (SpV), pracuje v Agentuře pro sociální začleňování a čím dál tím raději má ta dlouhá rána, kdy nemusí dělat vůbec nic ☺.
va-sik@post.cz

Asi každý z vás se během loňského léta v souvislosti s demonstracemi obyvatel Šluknovska ve svém okolí setkal s podobným vyjádřením nebo s řadou podobných nenávisných projevů. Jak se máme jako vedoucí zachovat, pokud se s podobnými výroky setkáme u dětí v oddíle?

1. ÚROVEŇ – VEDOUcí MUSÍ MÍT JASNO SÁM V SOBĚ, VE SVĚM VZTAHU K RŮZNÝM TÉMATŮM, SKUPINÁM

Než začneme s jakýmkoli podobným tématem pracovat, je velmi důležité ujasnit si především svůj vlastní postoj k němu. Bavte se o něm s ostatními vedoucími a oddílovými rádci na oddílové radě. Ptejte se například na následující: Co může podle vás v člověku vzbuzovat nenávisť, negativní reakce směrem k ostatním? Co konkrétně vzbuzuje nenávisť ve mně? Jak ji prožívám, v jakých částech těla se u mě projevuje (pocením rukou, rozklepáním kolen, „knedlíkem“ v krku, tlukotem srdce...)? Aktivizuje mě, když se setkám s nenávisným projevem, nebo mě to paralyzuje?

Je vhodné učit se pracovat se svými emocemi, zvládat je, vědět, co funguje, pokud se chceme nahromaděných emocí zbavit (sport, odpočinek, vykřičení se stranou...).

Další důležitou věcí, kterou využijeme při práci s nenávisnými postoji, je schopnost přesně pojmenovávat své osobní postoje. Učíme se před dětmi (ale i před ostatními lidmi) používat věty jako například „Já si myslím, že...“, „Je mi nepříjemné, když...“, „Dotýká se mě, když říkáš...“ a pojmenovávat v nich nahlas, co si myslíme.

FOTO: PETR POSPÍCHAL - SODZI

2. ÚROVEŇ – NENÁVISTNÉ PROJEVY U DĚTÍ V ODDÍLE A PRÁCE S NIMI

Pokud se podobné nenávisné projevy objeví u dětí v oddíle, můžete využít několika postupů.

- Je dobré ihned dát najevo, že se vám takový projev nelíbí, upozornit na to, že s ním nesouhlasíte, váš postoj je jiný. Není však dobré navázat na toto vyjádření mravokárným projevem, kdy dotyčného před ostatními začnete poučovat a ponížovat před ostatními členy oddílu.
- Snažte se také oddělovat rovinu informací (vím, co je příčinou, co se kde děje...) od roviny emocí. To může být velmi složité ve chvíli, kdy jsme přímo svědky situace, jednání, které se nás osobně dotýká a je nám nepříjemné. Ale pro řešení konfliktu nebo sporu spojeného s nenávisným jednáním to může být velmi užitečné.
- Vraťte se k tématu, kterého se nenávisný projev týkal, později, ať už se samotným členem oddílu nebo při diskusi oddílu (předem se na ni dobře připravte, navodte vhodnou atmosféru – třeba při večerním sezení u ohně na výpravě, při povídání před

ČTĚTE

(KOL. AUTORŮ): *Dovedu to pochopit? – Hrozby neonacismu / příležitosti demokracie*

www.asi-milovani.cz/files/Hrozby_neonacismu-prilezitosti_demokracie.pdf

texty pro učitele o práci s tématem extremismu ve školách, obsahuje i část věnovanou práci s nenávisťnými projevy

VARIANTY

www.varianty.cz – server pro pedagogy, obsahuje řadu příruček a aktivit na téma práce s předsudky a posilování tolerance

spaním). Případně na podrobnější se seznámení s tématem připravte rozsáhlejší cílený program (jaké problémy tu zažívají cizinci, proč se lidé v sociálním vyloučení chovají tak, jak se chovají...).

- d) Velmi důležitý je osobní příklad vůdce. Pokud děti v oddíle uvidí, jak se vy sami k podobným tématům stavíte, může pro ně být váš hlas – jako hlas jedné z autorit, které mají kolem sebe – důležitý při vytváření jejich vlastního názoru. Podobně jako u řady dalších témat by se pro udržení autority nemělo stát, že to, co tvrdíte,

a to, co ve skutečnosti děláte, je v rozporu (například pokud byste si po mravokárně přednášce o tom, jak je třeba být tolerantní, před dětmi hlasitě vyprávěli vtipy zostuzující nějakou rasu nebo menšinu).

3. ÚROVEŇ – DLOUHODOBÁ PRÁCE S POSTOJI V ODDÍLE

- e) Další možností je cíleně a pravidelně do programu zařazovat aktivity zaměřené na posilování vlastního sebevědomí, rozvoj sebedůvěry, apod. Nabízí se jich celá řada, například v publikacích z produkce nakladatelství Portál.
- f) Stejně jako sami sebe učte i děti v oddíle znát a pojmenovávat věci, které jim nejsou příjemné. Měly by však zůstat tolerantní a schopné přijímat odlišnosti.
- g) Snažte se v oddíle udržovat bezpečné prostředí, ve kterém se nikdo nebude bát projevovat a říkat, co si myslí.

Odbor Skauting pro všechny zřídil Poradnu pro skautské vedoucí. Na email poradna.spv@skaut.cz můžete posílat žádosti o radu v konkrétní situaci při práci s dítětem se specifickou potřebou a další otázky k tomuto tématu.

▶ TOLERANCE ▶ PŘÍKLAD ▶ POSTOJE ▶

INZERCE ▼

Na cestách a v přírodě stále s vámi

Výrobky pro camping, caravanning, které splní
vaše náročné představy...
50 let tradice

CampingTex CZ s.r.o., Palackého 615
512 51 Lomnice nad Popelkou
Tel.: 481 540 992
e-mail: info@campingmarket.cz,
servis@campingmarket.cz
www.campingmarket.cz

